

- **Velfærdsservice.** Støtte til udvikling af service- og systemkoncepter med henblik på produktion og eksport af velfærdsservice både i den private og i den offentlige sektor.

Udvalget har til opgave at beskrive projekter, der ønskes gennemført inden for prioriteringsområderne. På denne baggrund vil udvalget henvende sig direkte til forsknings- og udviklingsmiljøer, der skønnes at kunne påtage sig de ønskede opgaver.

Ad § 19.21. Statens forskningsråd

Spørgsmål 5:

»Hvordan er udbygningen af rådernes strategiplaner indrettet?«

Svar:

Forskningsrådernes strategiplanlægning omfatter såvel højt prioriterede fagområder som helt frie midler til støtte af forskningsaktiviteter af særlig høj kvalitet.

I rådernes strategiplaner fremlægges de enkelte råd forslag til, hvilke fagområder der bør gives høj prioritet ud fra en vurdering af fagområdernes videnskabelige aktualitet og samfundsmæssige betydning. Desuden fremsættes forslag til dimensioneringen af de helt frie midler. Endelig beskriver strategiplanerne de virkemidler (centre, rammebevillinger, netværksbevillinger, forskningsrådsprofessorater m.v.), som rådene ønsker at anvende. De seneste strategiplaner, for perioden 1993-97, blev fremlagt ultimo 1991. Foruden de enkelte råds strategiplaner fremlagde rådene en fælles plan for deres tværrådslige indsats.

Strategiplaner for perioden 1998-2002 forventes fremlagt ultimo 1996.

Når ressortministeriet (sidst Undervisnings- og Forskningsministeriet) har meddelt de økonomiske rammer for den kommende strategiperiode og eventuelle betingelser knyttet hertil, foretager rådene den nødvendige justering af planerne.

De frie midler uddeles efter indkaldelse af ansøgninger. De fleste råd indkalder ansøgninger én eller ganske få gange årligt. Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd behandler ansøgninger løbende, d.v.s. ved hvert ordinært rådsmøde (ca. 7 gange årligt). Alle råd giver mulighed for hastesbehandling af visse typer ansøgninger og af ansøgninger, som skyldes helt ekstraordinære omstændigheder.

Ved prioritering af ansøgningerne lægger rådene især vægt på følgende kriterier:

- Problemformuleringen og forskningens kvalitet og de videnskabelige og samfundsmæssige perspektiver
- Ansøgerens videnskabelige kvalifikationer
- De foreslåede metoders principielle egnethed og forskningsplanernes mulighed for at blive realiseret i praksis
- Arbejdsstedets egnethed, herunder adgang til videnskabelig vejledning og faciliteter i øvrigt.

For de særligt prioriterede fagområders vedkommende varetages den nærmere planlægning typisk i et underudvalg, inden det eller de pågældende råd godkender et oplag, hvori der indkaldes ansøgninger. Også ansøgningerne forbehandles i underudvalget, før rådet/rådene tager stilling til fordelingen af de afsatte midler. Ud over de ovenfor beskrevne kriterier indgår det i prioriteringen, i hvilken grad de beskrevne forskningsaktiviteter opfylder de i oplaget beskrevne formål. Bevillingerne er typisk ganske store, og de gives normalt for perioder på 4-5 år.

Hvis et råd savner fornøden habil ekspertise til at kunne bedømme en ansøgning, sendes ansøgningen til ekstern bedømmelse, ofte hos udenlandske fagkyndige.

Af større faglige indsatser inden for enkelte råd kan nævnes:

Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd (SNF)

Tropisk biodiversitet, Biouorganisk kemi, Ikke lineær dynamik, Molekylær reaktionsdynamik og kemisk reaktivitet, Respirationsfysiologisk tilpasning, Oceanografi, Deltagelse i det internationale oceanboreprogram Ocean Drilling Program, Følgforskning i tilknytning til medlemskabet af de internationale forskningsorganisationer for kerneforskning, astronomisk forskning og synkrotronstrålingsforskning.